

lande, og overalt har den egentlig haft det samme Forløb: Fallitter, Stormløb paa Banker, Arbejdsløshed og Nød, det er de uundgaaelige Følgesvende for Kriser af denne Beskaffenhed.

Hvis denne Sag var endt med, at vi vedtoge dette Lovforslag og stillede en Statsgaranti paa 10 Mill. Kr., kunde vi sikkert alle prise os lykkelige og sige, at vi vare slupne meget heldigt og billigt derfra, og da vilde der ikke være nogen Grund til Ængstelse eller Bekymring for Fremtiden. Men den Krise, som har ramt de to Banker, Grundejersbanken og Detailhandlerbanken, er, som vi alle vide, af en langt dyberegaaende Natur, og den vil sikkert ogsaa i den nærmeste Tid faa vidtrækkende Følger.

Skulle vi undersøge, hvem det her er gaaet ud over, bliver Resultatet, at det i første Række er Aktionærerne i de to Banker. Om dem taler dette Lovforslag ikke, og det er der heller ingen Grund til, for de Folk, der sætte deres Penge i saadanne Aktier, maa vide, hvad de gaa ind til. Det er Folk, som ikke ville nøjes med den sikre Rente, de kunne faa i Sparekasserne, men ønske et større Udbytte, ønske at drive Spekulation, og saa maa de ogsaa tage de Følger, der komme af en saadan Spekulation. Den anden Gruppe, som er bleven ramt, er Indskyderne eller Sparerne. Her maa man anlægge en anden Maalestok. Ganske vist er der naturligvis mellem dem Folk, som meget godt kunde bære de Tab, som ville følge af denne Bankkrise. Der er sikkert mellem dem mange rige Folk, som det for saa vidt ikke var nødvendigt, at Staten skulde yde sin Støtte eller Garanti. Men vi vide, at der ogsaa er mange, og maaske overordentlig mange Smaafolk, for hvem de Beløb, de have indskudt i Banken, betyde alt, hvad de eje i kontante Penge, og som have indskudt disse Penge for at have dem i Sygdomstilfælde eller under Arbejdsløshed eller til de gamle Dage, og for saadanne Folk vilde det naturligvis være meget haardt, om de ved en Krise som denne skulde miste alt, hvad de havde indskudt. Disse Folk have handlet i god Tro, i blind Tillid. De have set disse Bankers store Aktiekapitaler, de have set de glimrende Regnskaber, Bankerne have kunnet aflægge, og have næret en ubetinget Tillid til de Foretagender, som de betroede deres Pengemidler. Overfor dem kan der altsaa være god Grund til, at man nu søger at sikre dem de Penge, som de have betroet til disse Banker.

Saa kommer der en tredje Gruppe, som ogsaa skal støttes ved denne Lejlighed, og det er Kreditorerne. Her forekommer det mig at være mere tvivlsomt, om Staten havde nogen Forpligtelse til at træde hjælpende til. Man har hørt om, hvorledes Bankerne f. Eks. indbyrdes drive Handel med hinanden, man har hørt om, hvorledes Banker her i Byen, der have ligget inde med et eller andet usikkert Aktiv: Byggegrunde eller store Byggeforetagender, i Tide have forstaaet at skille sig af med disse usikre Aktiver og faa dem over paa disse to Banker, som der her er Tale om. Ministeren bebudede i Gaar, da han forelagde Lovforslaget, at her skulde foretages en Undersøgelse, og Ministeren lod skinne igennem i sine Udtalelser, at denne Undersøgelse skulde gaa til Bunds, at man virkelig vilde se at rede op i disse Ting. Og her synes jeg, der var et Punkt, hvor der var Grund til at foretage en grundig Undersøgelse og se, af hvilken Art disse Kreditorer ere, at se, paa hvilket Tidspunkt det er, de have faaet Penge til gode hos de to Banker, der her er Tale om.

Men foruden disse 3 Grupper: Aktionærerne, Sparerne og Kreditorerne, er der en fjerde Gruppe, som sikket er den allerstørste, der rammes af saadanne Kriser som denne, og det er hele den store Arbejderstand. Vi kunne være sikre paa, at det, som er sket i disse Dage, vil faa vidtrækkende Følger for den danske Arbejderstand. Folk ere blevne ængstelige, Kapitalen trækker sig tilbage, gemmer sig hen, anbringer sig paa sikrere Steder, Initiativet vil i mange Tilfælde være sluppet, og alt dette vil uundgaaelig komme til at gaa ud over Arbejderklassen, og det er dog den, som er allermest uskyldig i denne Sag. Hvis derfor Staten finder, at det er rigtigt at støtte de Grupper, jeg tidligere har nævnt, forekommer det mig, at Staten ogsaa har Forpligtelse som Følge af denne Krise overfor hele Arbejderklassen. Den højtærede Minister udtalte i Gaar, at vi behøvede ikke at være saa ængstelige, for vort Land stod godt. Han brugte det Udtryk, at vi havde „en stærk Statskasse“. Jeg tror, at dette er fuldt ud rigtigt, det have vi, jeg tror, at Statens Kredit overfor Udlandet ikke i mindste Maade vil blive svækket af den Krise, vi nu have set. Skulle vi opgøre Statens Aktiver, viser det sig, at disse ere langt større, vel dobbelt saa store som vore Passiver, saa deri har Ministeren fuldkommen Ret, vi have en stærk Statskasse.